

הכנסת
מרכז המחקר והמידע

י"ג בסיוון תשע"ז
7 ביוני 2017

לכבוד
חברת הכנסת עליזה לביא
יושבת-ראש ועדת המשנה למאבק בסחר בנשים ובזנות

שלום רב,

הנדון: תוכניות חינוכיות בבתי ספר שמטרתן מניעת עיסוק בזנות ומניעת צריכת זנות

לבקשתך, להלן מידע על תוכניות חינוכיות למניעת עיסוק בזנות ולמניעת צריכת זנות. בראשית המסמך יוצג בקצרה הצורך בתוכניות חינוכיות למניעת עיסוק בזנות וצריכת זנות, ובהמשכו ייבחן קיומן של תוכניות כאלה ויישומן בבתי ספר בישראל. המסמך מתבסס על מידע שהתקבל ממשד החינוך ומארגונים שהמשרד ציין שמקיימים תוכניות חינוכיות בנושא זה בבתי הספר. מהמסמך עולה שכיום אין בבתי הספר תוכניות ייעודיות למניעת עיסוק בזנות ולמניעת צריכת זנות. משרד החינוך הכין, בשיתוף עמותת עלם, תוכנית העוסקות בנושאים אלו, והיא נמצאת כיום בשלבי הטמעה. תוכניות חיצוניות הקשורות במידה זו או אחרת למניעת עיסוק בזנות ולמניעת צריכת זנות מופעלות על ידי מכון תודעה ומרפאת לוינסקי של משרד הבריאות.

1. תוכניות חינוכיות למניעת עיסוק בזנות ולמניעת צריכת זנות

הצורך בפעילות חינוכית למניעת זנות בקרב בני נוער

באפריל 2016 פרסמו משרד הרווחה והשירותים החברתיים והמשרד לביטחון הפנים ממצאי סקר שמטרתו הייתה לאמוד את היקף תופעת הזנות בישראל. על פי ממצאי הסקר, ההערכה היא כי יש בישראל 11,000–12,000 אנשים בזנות, ומהם כ-95% נשים ונערות. כמו כן, בסקר הוערך, לעניין גילן של העוסקות בזנות, כי 89% מהן בגירות וכ-11% קטינות; לעניין גיל הכניסה למעגל הזנות הוערך כי כ-19% מהנשים העוסקות בזנות נכנסו למעגל הזנות לפני גיל 18 וכ-29% מהן – בגילים 18–24; שלוש (כ-0.5%) מהנשאלות בסקר החלו לעסוק בזנות לפני גיל 12.¹ מפאת הגיל הצעיר שבו נערות מתחילות לעסוק בזנות – גיל שבו אין אפשרות בחירה חופשית ומודעת – עולה הצורך להתחיל בפעולות חינוך למניעת זנות כבר בגיל צעיר.

הצורך בפעולות חינוכיות למניעת זנות ואי-קיומן במערכת החינוך בישראל עלו גם בדוח מבקר המדינה משנת 2014, בנושא: טיפול הרשויות בתופעה של ניצול קטינים לזנות. על פי הדוח, "משרד החינוך לא יזם פעולות הסברה בקרב תלמידים במערכות החינוך בנוגע לתוצאות של קיום יחסי מין בתמורה לאתנן כלשהו ולא פעל להעלות למודעות התלמידים את התופעה של ניצול קטינים לזנות ואת הסכנות הגלומות בה. המשרד לא הכשיר את צוותי החינוך במערכות השונות לזיהוי קטינים המנוצלים לזנות". בתגובת

¹ משרד הרווחה והשירותים החברתיים והמשרד לביטחון הפנים, [הסקר הלאומי על תופעת הזנות בישראל](#), אפריל 2016. בסקר רואיינו 609 נשים ונערות ו-152 גברים ונערים במעגל הזנות.

משרד החינוך לביקורת זו נאמר כי פרק בנושא מניעת זנות נמצא בשלבי פיתוח וכי הוא אמור להיכלל בתוכנית **כישורי חיים** לבתי הספר העל-יסודיים; בהמשך המסמך נביא מידע עדכני בדבר פרק זה.²

חינוך למניעת צריכת זנות

במסמך קודם של מרכז המחקר והמידע של הכנסת הוצגו מחקרים ובהם ניתוח של מאפייני לקוחות הזנות.³ על פי מחקרים אלה, לקוחות הזנות הם מכל שכבות החברה, ותפיסות שונות רווחות בקרב הציבור בעניין צריכת זנות, ובהן, למשל, שצריכת זנות אינה מזיקה ואף מסייעת לנשים להתפרנס, שזנות היא מענה על אינסטינקט שאינו בר-שליטה ושצריכת זנות היא אמצעי לחינוך מיני של נערים וגברים. על פי האמור לעיל אפשר להסיק שפעולות חינוך והסברה יכולות להיות יעילות במניעת צריכת זנות ויש לשאול אם לא נדרשות פעולות לשם כך כבר בגיל הנעורים.

סוגיית אופיין של התוכניות: תוכניות ממוקדות לחינוך למניעת עיסוק בזנות לעומת תוכניות חינוכיות כלליות

יש מחלוקת בדבר הדרך הנכונה לחנך תלמידים למניעת עיסוק בזנות וצריכת זנות. על פי דעה אחת, יש לכלול את נושא הזנות באופן מפורש וברור בתוכניות החינוכיות לבני נוער, כדי לוודא שבני הנוער נחשפים אליהן; הנושא נדון בעבר בדיוני ועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה למאבק בסחר בנשים ובזנות של הכנסת (להלן: ועדת המשנה); עם הגורמים התומכים בגישה זו נמנים ארגונים חברתיים שמטרתם להיאבק בתופעת הזנות.⁴

מנגד, משרד החינוך טען בדיון קודם בנושא כי התייחסות מפורשת וייחודית לנושא הזנות באמצעות תוכניות לבני נוער לא תועיל, היות שהנערות העוסקות בזנות הן קורבן של נסיבות משפחתיות מורכבות שאין אפשרות לפותרן באמצעות תוכניות בבתי ספר.⁵ אשר להתייחסות ייחודית לצרכני זנות, מסרה נציגת משרד החינוך כי המשרד גיבש תוכניות בנושא מניעת ניצול מיני וכי הפעילות החינוכית העיקרית צריכה להיעשות בתחום זה.⁶ לפי תפיסת המשרד, על התוכניות החינוכיות למניעת זנות להיות חלק מחינוך לשוויון בין המינים, מניעת ניצול מיני וחינוך למיניות בריאה, ויש להתייחס לנושא כאל חלק מכלל מצבי הסיכון ששבני נוער יכולים להיקלע אליהם. על פי גישת משרד החינוך, נושאים כמו סחר בבני אדם וזנות יש להציג כקצה הרצף בסוגיות הללו.⁷ בסיום דיון שהתקיים בוועדת המשנה בשנת 2013, נעתרה נציגת

² מבקר המדינה, טיפול הרשויות בתופעה של ניצול קטינים לזנות, דוחות על הביקורת בשלטון המקומי, 2014.

³ יונתן ארליך, הלקוחות של תעשיית המין, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 2005.

⁴ בדיונים: ועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה למאבק בסחר בנשים ובזנות של הכנסת, ישיבה בנושא: בחינת מדיניות משרד החינוך להסברה על תופעת הזנות בקרב תלמידי חטיבות הביניים וחטיבות עליונות, פרוטוקול מס' 8, 12 בנובמבר 2013. ועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה למאבק בסחר בנשים ובזנות של הכנסת, ישיבה בנושא: בחינת מדיניות משרד החינוך להסברה על תופעת הזנות בקרב תלמידי חטיבות הביניים וחטיבות עליונות בהשתתפות מנהל המינהל הפדגוגי – דיון המשך – מצב ההסברה בבתי הספר בהיבט של המודעות לזנות, פרוטוקול מס' 24, 17 בנובמבר 2014. ועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי למאבק בסחר בנשים ובזנות, ישיבה בנושא: הצגת התוכנית החינוכית "חיים ברשת" ככלי להתמודדות עם זנות ברשת הדיגיטלית ומצב יישומה בפועל. 2. מעקב אחר יישום התוכנית "התנהגות מינית מסכנת ומעורבת קטינים בזנות". פרוטוקול מס' 5, 20 ביוני 2016.

⁵ דברי שוש צימרמן, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה במשרד החינוך, בוועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה למאבק בסחר בנשים ובזנות של הכנסת, בישיבה בנושא: בחינת מדיניות משרד החינוך להסברה על תופעת הזנות בקרב תלמידי חטיבות הביניים וחטיבות עליונות, פרוטוקול מס' 8, 12 בנובמבר 2013.

⁶ שם.

⁷ ועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי למאבק בסחר בנשים ובזנות, ישיבה בנושא: 1. הצגת התוכנית החינוכית "חיים ברשת" ככלי להתמודדות עם זנות ברשת הדיגיטלית ומצב יישומה בפועל. 2. מעקב אחר יישום התוכנית "התנהגות מינית מסכנת ומעורבת קטינים בזנות"; פרוטוקול מס' 5, 20 ביוני 2016.

משרד החינוך לבקשת היושב-ראש דאז, חבר הכנסת דוד צור, ומסרה כי המשרד יבחן מחדש את שילוב נושא הזנות בתוכניות המניעה.⁸

2. תוכניות של משרד החינוך⁹

על פי תשובת משרד החינוך על שאלת מרכז המחקר והמידע של הכנסת, **המשרד אינו מפעיל תוכניות ממוקדות למניעת עיסוק בזנות או למניעת צריכת זנות**. עם זאת, המשרד עוסק בנושא במסגרת תוכניות רחבות יותר, בשני היבטים: **היבט מניעת**, שעיקרו חינוך והסברה; והיבט **טיפול**, שעיקרו זיהוי ואיתור של אוכלוסייה בסיכון. להלן המידע שמסר המשרד על פעולותיו בהיבטים אלו:

- **היבט המניעת** מתקיימות פעולות **חינוך והסברה** בנושאים שונים, אישיים וחברתיים, שעשויים להיות קשורים לעיסוק בזנות ולצריכת זנות בגיל ההתבגרות ובגיל מבוגר. בתחום זה נכללות סוגיות כגון מיניות בריאה, בחירה מודעת, פיתוח קשר זוגי מכבד והדדי, עמידה בלחצים וקבלת החלטות במצבים מורכבים. כמו כן, נכללות בו סוגיות כגון מניעת פגיעה וניצול מיני, ומצבי סיכון כמו פגיעה באינטרנט וקיום יחסי מין מזדמנים.

משרד החינוך מתייחס לנושאים אלו בתוכנית כישורי חיים – תוכנית חובה בבתי הספר לבני כל הגילים (כיתות א'–י"ב). על פי תוכנית זו, בתי הספר מחויבים לעסוק בנושא המיניות אף שהם אינם מחויבים לעסוק בנושא הזנות באופן ייחודי.

- **"להיות יקר ערך, מוגן והוגן"** היא אחת מתוכניות **כישורי חיים**, שנמצאת כעת בשלבי הטמעה במערכת החינוך. התוכנית, שנכתבה בשיתוף פעולה עם עמותת עלם, מיועדת לכיתות י"א–י"ב והיא **אינה תוכנית חובה**. התוכנית עוסקת בחיזוק מנגנוני חוסן ושמירה עצמית, באחריות חברתית וקבלת החלטות במצבי מצוקה ופיתוי, בזיהוי מצבי סיכון של ניצול ופגיעה בהקשר של זנות, בסימנים מסייעים לזהות תלמידים ותלמידות בסיכון לניצול ופגיעה בזנות ובהימנעות ממצבי קורבנות או פגיעה וניצול. משך התוכנית – חמישה מפגשים בני שעה וחצי, אך **לא כל המפגשים עוסקים בנושא הזנות**.¹⁰ הכנת התוכנית הסתיימה לא מכבר, אך כאמור, היא **עדיין אינה מיושמת בבתי הספר**; בעת כתיבת המסמך, התוכנית נמצאת בשלב **ההטמעה**, דהיינו – הדרכת מדריכי היחידה למיניות ומניעת פגיעה בילדים ובני נוער של השירות הפסיכולוגי הייעוצי של משרד החינוך (להלן: שפ"י) בפרטיה; מדריכים אלו של היחידה אמורים להדריך את היועצות החינוכיות של בתי הספר שיישמו את התוכנית.¹¹ נציין כי **גם בדיון בוועדת המשנה לפני שנה נאמר כי התוכנית בשלבי הטמעה**.¹² אין בידי משרד החינוך מידע על מספר היועצות החינוכיות

⁸ דברי שוש צימרמן, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה במשרד החינוך, בוועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה למאבק בסחר בנשים ובזנות של הכנסת, בישיבה בנושא: **בחינת מדיניות משרד החינוך להסברה על תופעת הזנות בקרב תלמידי חטיבות הביניים וחטיבות עליונות**, פרוטוקול מס' 8, 12 בנובמבר 2013.

⁹ עינב לוק, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה, שפ"י, משרד החינוך, הועבר על ידי הילה פאר סיקרון, לשכת מנכ"ל משרד החינוך, דוא"ל, 20 באפריל 2017.

¹⁰ שם. משרד החינוך, המנהל הפדגוגי, שפ"י, אגף תוכניות סיוע ומניעה, היחידה למיניות ומניעת פגיעה בילדים ובני נוער, "שיעור חשוב בלהיות יקר ערך, מוגן והוגן" – תת-פרק לחטיבה העליונה במסגרת תוכנית "כישורי חיים" בנושא: **מעורבות בהתנהגות מינית מתוך פיתויים או לחצים**, תשע"ז. התוכנית נכתבה על ידי הילה סגל, איריס (מנדה) בן יעקב, נטע ידד ואורית ברג.

¹¹ איריס (מנדה) בן יעקב, מנהלת היחידה למיניות ולפגיעה מינית בשפ"י, שיחת טלפון, 5 ביוני, 2017.

¹² דברי איריס (מנדה) בן יעקב, מנהלת היחידה למיניות ולפגיעה מינית בשפ"י, בוועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי למאבק בסחר בנשים ובזנות, ישיבה בנושא: 1. **הצגת התוכנית החינוכית "חיים ברשת" ככלי**

שהודרכו עד כה.¹³ עוד עולה מתשובת משרד החינוך כי בעת כתיבת המסמך התוכנית מותאמת רק לתלמידי החינוך הממלכתי וכי בכוונת המשרד להתאימה גם למגזרים אחרים; מן המשרד נמסר כי ככל הנראה התאמה זו תסתיים עד סוף שנת הלימודים הבאה.¹⁴ תוכנית "להיות יקר ערך, מוגן והוגן" אינה מפרידה בין תלמידות לתלמידים המשתתפים בה ואף אינה מבחינה בין הסיכון שבו נתונות נערות לסיכון שבו נתונים נערים.¹⁵

• **בהיבט הטיפול** יש צורך ב**זיהוי ואיתור**, ליווי והפניה לטיפול של בני נוער המצויים בסיכון או שעוסקים בזנות. משרד החינוך הסביר בתשובתו על שאלתנו כי **סימני הזיהוי של מצבי הסיכון השונים הם דומים, וכי יש לברר את מקור הסיכון ומאפייניו**. הפעילות העיקרית של משרד החינוך בהיבט זה היא **הדרכה והכשרה של הצוות החינוכי** – ובכלל זה יועצים חינוכיים, פסיכולוגים חינוכיים ומדריכים ביחידה למיניות ומניעת פגיעה בילדים ובני נוער – **בתחום האיתור של נוער בסיכון**; פעולות אלו נערכות בכל הארץ, במגזר הממלכתי, הממלכתי-דתי והחרדי ובחברה הערבית.¹⁶ אומנם פעולות אלו לא נועדו למניעת עיסוק בזנות, אך הן יכולות לסייע באיתור מוקדם של נערות ונערים עם כניסתם למעגל הזנות.¹⁷

על פי תשובת משרד החינוך, **המשרד אינו מקצה תקציב ייחודי לנושאים מסוימים הנכללים בתוכנית כישורי חיים** (ובהם מניעת עיסוק בזנות וצריכת זנות). עם זאת, המשרד מסר כי הוא עורך ימי הדרכה בנושא וכי עלות ימי ההדרכה (יום הדרכה שבועי במשך שנה) היא כ-43,000 ש"ח. את ימי ההדרכה מקיימים מדריכי היחידה למיניות ומניעת פגיעה, שבה 40 מדריכים ו-11 פסיכולוגים חינוכיים, והם מדריכים את היועצים החינוכיים.¹⁸

3. תוכניות חיצוניות המופעלות בבתי הספר

ארגונים שונים בישראל הפועלים למאבק בתופעת הזנות ולסיוע לעוסקות בזנות צברו ידע וניסיון בתחום. בעקבות זאת, עולה האפשרות לשלבם בתוכניות חינוכיות למניעת עיסוק בזנות וצריכת זנות. להלן נביא

[להתמודדות עם זנות ברשת הדיגיטלית ומצב יישומה בפועל](#). 2. מעקב אחר יישום התוכנית "התנהגות מינית מסכנת ומעורבות קטינים בזנות, פרוטוקול מס' 5, 20 ביוני 2016.

¹³ איריס (מנדה) בן יעקב, מנהלת היחידה למיניות ולפגיעה מינית בשפ"י, שיחת טלפון, 5 ביוני, 2017.

¹⁴ שם, עינב לוק, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה, שפ"י, משרד החינוך, הועבר על ידי הילה פאר סיקרון, לשכת מנכ"ל משרד החינוך, דוא"ל, 20 באפריל 2017. איריס (מנדה) בן יעקב, מנהלת היחידה למיניות ולפגיעה מינית בשפ"י, שיחת טלפון, 5 ביוני, 2017.

¹⁵ משרד החינוך הוסיף בתשובתו כי במסגרת **כישורי חיים**, יש תוכניות נוספות בתחום המיניות, אך הן אינן עוסקות במישרין בזנות; התוכניות הן: "זה לא מין זו פגיעה", "התבררות מכבדת ומכובדת" ו"חיים ברשת", והן עוסקות בהתנהגויות פגיעה ולחץ חברתי בהקשר המיני, זוגיות וזיהוי מעגל האלימות בקשר זוגי ובפורנוגרפיה. עינב לוק, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה, שפ"י, משרד החינוך, הועבר על ידי הילה פאר סיקרון, לשכת מנכ"ל משרד החינוך, דוא"ל, 20 באפריל 2017. כמו כן, תוכנית בין-משרדית בנושא מיניות נמצאת בשלבי הכנה; תוכנית זו מיועדת לכל המגזרים כולל החברה הדתית והחברה הערבית התוכנית נבנית בשיתוף פעולה עם גיוינט-אשלים. איריס (מנדה) בן יעקב, מנהלת היחידה למיניות ולפגיעה מינית, שפ"י, שיחת טלפון, 5 ביוני, 2017.

¹⁶ עינב לוק, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה, שפ"י, משרד החינוך, הועבר על ידי הילה פאר סיקרון, לשכת מנכ"ל משרד החינוך, דוא"ל, 20 באפריל 2017.

¹⁷ להרחבה בעניין הכשרות הצוותים העוסקים בפעולות אלו ראו מסמך קודם של מרכז המחקר והמידע של הכנסת: אהוד בקר ושלי מזרחי-סימון, [הכשרות לבעלי תפקידים העובדים עם נפגעות תקיפה מינית](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מרס 2017.

¹⁸ עינב לוק, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה, שפ"י, משרד החינוך, הועבר על ידי הילה פאר סיקרון, לשכת מנכ"ל משרד החינוך, דוא"ל, 20 באפריל 2017.

מידע על מעורבותם של מכון תודעה ומרפאת לוינסקי של משרד הבריאות בפעילות למניעה של עיסוק בזנות ושל צריכת זנות הנערכת בבתי ספר.

מכון תודעה¹⁹

מכון תודעה הוקם על ידי עמותת מהפך תודעתי, ומטרתו להגביר את המודעות בציבור ובקרב קובעי המדיניות להיקף תופעת הזנות ותוצאותיה.²⁰ המכון מקיים סדנאות והרצאות לנוער ולצעירים. פעילותו העיקרית בקרב בני נוער, צעירים וצעירות, נעשית בתנועות הנוער על ידי מתנדבי שנת שירות (שחלקם עובדים עם בני נוער בסיכון) ומקצת מפעילותו מתקיימת בבתי ספר. לדברי נטלי לויין-אוחנה, מנהלת פרויקטים והסברה במכון, הדרכות בנושא הזנות מתקיימות בכיתות י"א-י"ב, ובשפה העברית בלבד, היות שאין למכון תודעה מנחים בשפה הערבית. **בשנת הלימודים תשע"ו ערכה העמותה סדנאות בתשעה בתי ספר תיכון לכ-240 תלמידות ותלמידים, כולם מהמגזר הממלכתי, ורובם מאזור המרכז**; עלות סדנה של שעה וחצי לכל בית ספר היא כ-400 ש"ח. הסדנאות הן חד-פעמיות ואינן מותאמות לנוער בסיכון; לויין-התהליך.²¹ מכון תודעה מתכנן להפעיל סדנאות לנוער בסיכון ואף להציע סדרת מפגשים שבמרכזם נושאים כמו פורנוגרפיה וחשפנות.²²

על פי תשובת מכון תודעה על שאלותינו, **היו קשיים בהפעלת תוכניות חינוכיות למניעת זנות בבתי הספר**, ובהם חוסר עניין של הצוות החינוכי בסדנאות, לנוכח תפיסתם את נושא הזנות כ"לא הולם"; חסמים בהגעה למגזרים הדתיים, וכן קושי תקציבי המונע פעילות בבתי ספר נוספים.²³

מרפאת לוינסקי²⁴

מרפאת לוינסקי של לשכת הבריאות תל אביב היא מרפאה קהילתית למחלות מין ו-HIV והיא עורכת שתי תוכניות הסברה:

- **"מין מוגן גופנית ונפשית"** – התוכנית למניעת פגיעה גופנית ונפשית בעצמי ובאחר, הפונה לבני נוער, צעירים, צעירות ואסירות שחוו פגיעה מינית ולאנשי המקצוע שעובדים עימם. **תוכנית זו אינה מופעלת בקרב כלל תלמידי בתי הספר**, אלא בפנימיות, בהוסטלים של חסות הנוער, ב"בתים חמים"²⁵ ובמסגרות אלטרנטיביות לנוער ולצעירים וצעירות בקצה הרצף, היות **שבקרב אוכלוסיות אלו יש סיכון מוגבר להיות במעגל הזנות ואף לצרוך זנות**.
- **Safe sex הסברה** – תוכנית הסברה לבני נוער, סטודנטים וחיילים – תוכנית זו עוסקת בעיקר בהיבט הבריאותי של יחסי מין, מתוך הדגשת ערך כבוד האדם ושלמות הגוף. **נציין כי לערכים אלו יש קשר למניעת זנות, אך תוכנית זו אינה ייעודית לכך**.

¹⁹ נטלי לויין-אוחנה, מנהלת פרויקטים והסברה, מכון תודעה, שיחת טלפון, 23 במאי 2017.

²⁰ עמותת מהפך תודעתי (ע"ר), תאריך כניסה: 5 ביוני 2017.

²¹ נטלי לויין-אוחנה, מנהלת פרויקטים והסברה, מכון תודעה, שיחת טלפון, 23 במאי 2017, דוא"ל, 28 במאי 2017.

²² נטלי לויין-אוחנה, מנהלת פרויקטים והסברה, מכון תודעה, דוא"ל, 28 במאי 2017.

²³ שם.

²⁴ יעל גור, מנהלת מרפאת לוינסקי, לשכת הבריאות תל אביב, דוא"ל, 24 במאי 2017.

²⁵ בתים חמים הם מסגרות טיפוליות יומיות שניתנים בהן מענים טיפוליים, חברתיים, לימודיים ותרבותיים. משרד הרווחה, תקנון עבודה סוציאלית, בית חם לנערות וצעירות בסיכון ובמצוקה, הוראה 4.17, תאריך תחולה: 1 בספטמבר 2011.

מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש ממרפאת לוינסקי נתונים על הפעלת התוכניות, אולם עד למועד השלמת המסמך הנתונים לא התקבלו.

שיתוף פעולה של משרד החינוך עם ארגונים חיצוניים

כאמור, לארגונים שונים יש ידע וניסיון מעשי בהתמודדות עם נושא הזנות; עד לאחרונה, נראה שלא היה שיתוף פעולה מסודר בין משרד החינוך לארגונים. בדיון בוועדת המשנה, שהתקיים ב-2013, קראו ארגונים הנאבקים בתופעת הזנות למשרד החינוך לשתפם בהכשרת יועצות חינוכיות על ידי המשרד.²⁶ בעניין זה מסרה נטלי לויין-אוחנה, מנהלת פרויקטים והסברה במכון תודעה, כי לאחרונה משרד החינוך ערך הדרכה ליועצות בתי ספר בנושא הזנות, אולם נציגי הארגונים לא שותפו בה.²⁷

נציין כי על פי תשובת משרד החינוך על שאלתנו, עד כה לא היה שיתוף פעולה בינו ובין העמותות, אולם לאחרונה התקיימה פגישת היכרות של ארגונים אלו עם משרד החינוך, כדי לבסס שיתופי פעולה כאלה.²⁸

בכבוד רב,

ד"ר נורית יכימוביץ-כהן

מרכז המחקר והמידע של הכנסת

אישור: אורלי אלמגור-לוטן, ראש צוות

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

²⁶ באטריז רוזן-כץ, מנהלת "אופק נשי" – סיוע לנשים שורדות רחוב; נעמה ריבלין, מנהלת פרויקט "סלעית", סיוע לנשים במעגל הזנות; עידית הראל-שמש, מכון תודעה למען נפגעי ונפגעות תעשיית המין. ועדת המשנה של הוועדה לקידום מעמד האישה למאבק בסחר בנשים ובזנות של הכנסת, ישיבה בנושא: בחינת מדיניות משרד החינוך להסברה על תופעת הזנות בקרב תלמידי חטיבות הביניים וחטיבות עליונות, פרוטוקול מס' 8, 12 בנובמבר 2013.

²⁷ נטלי לויין-אוחנה, מנהלת פרויקטים והסברה, מכון תודעה, שיחת טלפון, 23 במאי 2017.

²⁸ משרד החינוך, אגף אי' שירות פסיכולוגי ייעוצי, אגף תוכניות סיוע ומניעה, מכתב, 20 באפריל 2017, הועבר על ידי הילה סיקרון-פאר, מתאמת קשר עם הכנסת, ב-24 באפריל 2017. לא נכתב סיכום רשמי של המפגש. נטלי לויין-אוחנה, מנהלת פרויקטים והסברה, מכון תודעה, דוא"ל, 28 במאי 2017.

